

KATEGORİK VERİLER İÇİN BAĞIMLILIK VE İLİŞKİ ÖLÇÜLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

ÖZET

Bağımlılık ve ilişki ölçüleri üzerine yapılan çalışmalar günümüzde genelleştirilmiş bağımlılık ve ilişki ölçülerine yönelmiş durumdadır. Bu ölçüler, iki değişkenli (bivariate) ve çok değişkenli (multivariate) durumları kapsamaktadır. Bu çalışmada genelleştirilmiş ölçülerin iki değişkenli durumlara indirgenmiş versiyonları gruplandırılarak incelenip çok değişkenli durumlar için genelleştirilmiş biçimleri ele alınmıştır ve bunun yanısıra Reimann'ın 1989 yılında geliştirdiği λ^* ve λ^{**} bağımlılık ölçüleri verilmiştir.

İki değişkenli ilişki ölçüleri üzerine günümüze kadar çok sayıda çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalarda verilen değişik ilişki ölçülerinden en çok kullanılanları tartışılmış ve genelleştirilmiş ölçülerin iki değişkenli durumlara indirgenmiş biçimlerinin bir karşılaştırılması yapılmıştır. Karşılaştırmalar, monoton bağımlılık ve bilgi kuramı üzerine kurulu ilişki ve bağımlılık ölçülerini kapsamaktadır.

Benzer şekilde; çok değişkenli ilişki ölçüleri için de bir karşılaştırma yapılmak istenmiştir. Oysa çok değişkenli ilişki ölçüleri üzerine yapılan çalışmaların henüz çok yeni olmasından dolayı bu çalışmada uygulama esnasında bazı önemli sorunlarla karşılaşmış ve bu nedenle genelleştirilmiş ilişki ölçülerinin çok değişkenli durumları yalnızca kuramsal olarak tartışılmış ve uygulaması daha sonraki çalışmalara bırakılmıştır.

THE COMPARISON OF MEASURES OF DEPENDENCE AND ASSOCIATION FOR CATEGORICAL DATA

SUMMARY

The studies on measures of dependence and association have become generalized the measures of dependence and association. They include bivariate and multivariate cases. In this study, the version of reduced to bivariate cases of generalized measures was researched as grouped and deal with measures which improved for multivariate cases. Also, measures of dependence λ^* , λ^{**} who was suggested by Reimann in 1989 have been presented.

A lot of studies about measures of association for bivariate cases have been researched up to now. In that studies, different measures of association which is using commonly have been argued and compared with measures of association that reduced to bivariate cases of generalized measures. The comparisons have been done between measures of association based on “monotonic dependency” and measures of association based on “information theory” or “uncertainty theory”.

In like manner, a compare between multivariate measures could have been wanted to do. However, in applied, some difficulty had been encountered because studies on measures of multivariate association is just new. Because of it, measures of generalized association for multivariate cases have been only argued as a theoretical and so decided to apply about them was left for next studies.